

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

Tractatus de erroribus Pelagianorum, de gratia, de iustificatione & merito,
de virtutibus theologicis & quatuor cardinalibus, ac de ineffabili mysterio
incarnationis

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniae Agrippinae, 1671

Præfatio

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77177)

TRACTATUS SEPTIMUS.
DE HÆRESI PELAGIANA,
& Semipelagiana, præambulus ad Tractatum
& Gratia.

AMICO LECTORI.

Si publici iuris librum facio, in quo præcipuam ejus partem de auxiliis desideres, non est cur me male fidei arguas, LECTOR BENEVOLE, cum ea causâ sit, ut neque tuam partem à me sperare debeas, neque ego etiam flagitanti concedere possim. Post agit atam eam questionem inter utramque familiam, & Societatis nostram, in Congregatione de Auxiliis, utrique parti silentium indictum est, ut Romanæ Sedis iudicium expectaretur. Ego summis Pontificibus parere, religionis partem esse existimo; neque invitus in argumentum & meæ, & Thomisticæ Scholæ observantia, in ea questione sileo, in qua litterarum hominum, quibus hactenus à me edita, etiam ultra spem accepta fuerunt, laudem aliquam & plausum forsitan sperare potuissem. Memini eius quod libror. Regum cap. 14. scribitur, & in aliqua sorte meæ imaginem vidî. Pugnabat olim Hebræus populus sub Saule Rege & duce, qui laborem pugne duriori hoc imperio cumularat, ne quis confectas vires cibo repararet, cum forte per agros fugientes passim milites sternens, in apertum campum & salum venit, quem ingens mellis copia impleverat. Invitabat, ut puto, parata sine sumptibus mensa; sed tantum infatigatis & oppressis bellipondere studium parendi valuit, ut ne libato quidem in transitu melle, & inedia, & laboris tadium soderaverit. Eares mihi contigit, dum toto hoc Tractatu, Clypeo meo tectus, Thomisticæ doctrinæ impugnatores, in hoc litterarum & ingeniorum certamine, sequerer, in campum veni, in qua tantam ex Scripturis, Conciliis, Patribus, mellis copiam mihi comparaveram, ut in cæteris partibus, etsi eas abunde pertractassem, jejuni tamen ac sterili videri possem. Compellebat me ad descriptionem tanta rerum copia: sed æmini vetitum ne quis ex eo favo deciperet. Abstinni igitur, & eam mellis copiam sui alveoli comprimere, quandiu erit educendi negata facultas. Utinam per utrinque servata fuisset fides, & erga Sedem Romanam reverentia, non prodisset Francisci Suarî opus de Auxiliis, quod post iteratam prohibitionem editum est, & post negatam bis à Summo Pontifice Paulo V. facultatem, ab Eminentissimo Cardinali Burghesio, nomine Authoris petitam, ut Montezino, Sylvius, & alii referunt.

Interim cæteras hujus Tractatus partes diligentius ut pertractem enitar, alterius desiderium compensaturus; cum etiam æquisimum sit, ut quidquid in nobis est virium, in Gratia commendationem impendamus, cui si quid in nobis est acceptum debemus. Hac omnis est Christiani census; hac qua mortalem hominem cæli municipem facit; cælesti seipsum, quo in Deum transformamur, quantum quidem Divinitatis lineamenta fragili latum capiti. Sive aliq. candidum intemeratæ virginitatis lilium, sive immarcescibilem martyrij palmam, sive purpuream humilitatis violam ferant, Gratia pluvia est (inquit Augustinus) & benignissimus imber, quem propitium cælum effundit, quo fecundus, sua sponte sterilis natura ager, hos flores emittit. Sicut enim (ait Chrysostomus) aqua, cum vicius sit speciei, vario modo operatur, dealbans in lilio, rubricans in rosa, purpuriflans in viola; ita Divinus Spiritus, ejusque gratia, qua aureum imbrem superat, licet una & simplex qualitas sit, varios tamen ac mirabiles in nobis operatur effectus. Imò, subdit Augustinus, Tolle gratiam, quid est Christus, nisi homo? Sed quid homo, cujus na-

Tomus IV.

Serm. 2.
de verbis
Apostoli.

Serm. 42.
de tem-
pore.

Enfr.
quest. 113.
an. 9.

• rivam humilitatem gratia suo splendore non tegit aut ornat, nisi leve fortuna ludibrium?
• cui malitia naturalis. Sapient. 9. quem ad omnia flagitia natum, indignata natura
• projecit, & qui indignâ repensatione in opprobrium natura vivit. Sed quid homine majus?
• qui ad eam magnitudinem, Gratiâ præeunte, comitante, & sequente ascendit, quam ipse
• vix capiat, licet toto orbe major; & quâ minus est quidquid cælum tegit, licet Consulum
• fasces, sceptrâ, Aquilas, & quæ nec immensa hominum cupido optare potuit, cumula-
• veris: gratia namque unius hominis, superat bonum totius nature (ait Angelicus Doctor)
• ut neque par sit aut Regum aut Imperatorum Majestas: nemo enim sapiens, nisi fidelis,
• nemo major nisi Christianus, inquit Tertullianus. Cui demum gratia indulget, quem
• tantâ contentione ad summum magnitudinis fastigium deducit, ut quod in argumentum
• Divinitatis Deus ipse Exod. 3. Ego sum qui sum, hoc etiam homo eiusdem participa-
• tione natura audeat! Gratiâ sum id quod sum. Ea est Gratiâ dignitas, quam Scho-
• la Thomistica docet. (AMICE LECTOR) nemo enim est qui dignius un-
• quam de Gratiâ senserit Angelico Doctore, ut nemo est cui gratia plura contu-
• lerit.

• Porro cum plura quæ dicturi sumus in Tractatu de gratia, ex plena & perfecta cognitio-
• ne eorum quæ olim in Pelagianis & Semipelagianis damnavit Ecclesia, omnino pendeant,
• priusquam de gratia disseramus, & ea quæ S. Doctor à questione 109. usque ad 114. tradit,
• exponamus, brevem de Pelagiana & Semipelagiana hæresi Tractatum hic inferendum esse cen-
• sumus.